

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/130/2018
Identifikačné číslo spisu:	1407228999
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:1407228999.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. B. O., bytom v Z., G. 3, zastúpeného JUDr. Mariánom Chovancom, advokátom so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 60, proti žalovaným 1/ N. F., bytom v Z., G. X a 2/ W. Z., bytom v Z., G. 5, obom zastúpeným spoločnosťou KURÁŇ & MARKOVÁ, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kresánkova 8, IČO: 36 769 771, v mene ktorej koná JUDr. Juraj Kuráň, CSc., konateľ a advokát, alebo JUDr. Romana Marková, konateľka a advokátka, o určenie hranice a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 12C/239/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 23. novembra 2017 sp. zn. 9Co/532/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalované 1/ a 2/ majú má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. mája 2013 č.k. 12C/239/2007-224 žalobu žalobcu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 2/ náhradu trov konania a na účet súdu náhradu trov znaleckého dokazovania. Súd prvej inštancie rozhodol v poradi druhým rozsudkom po tom, čo Krajský súd v Bratislave zrušil jeho prvý rozsudok zo 14. októbra 2010 a zaviazal ho doplniť a vykonať dokazovanie. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca vychádzal z toho, že žalované neoprávnene zasahujú do jeho vlastníckeho práva, z vykonaného dokazovania však podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalované nezasahujú do jeho vlastníckeho práva, keď hranica medzi nehnuteľnosťami bola nesporne určená geometrickým plánom z roku 1969. Skutočnosť, že od roku 1972, resp. od 1973 bol medzi stranami postavený plot a hranicu medzi nehnuteľnosťami nikto nespochybňoval, sama o sebe podľa neho neznamená, že u žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov sa jednalo o oprávnenú držbu nehnuteľnosti. Podľa súdu prvej inštancie vydržacia lehota nemohla začať plynúť u právnych predchodcov žalobcu v roku 1972, resp. 1973, pretože skutkové okolnosti, za ktorých došlo k postaveniu plota spochybňujú dobromyseľnosť zo strany právnych predchodcov

žalobcu. Právni predchodcovia žalobcu podľa súdu prvej inštancie mohli a museli vedieť, že k postaveniu plotu nedošlo na hranici nehnuteľnosti strán. Až v prípade, že by si právny predchodca žalobcu dal nanovo premerať hranicu pozemkov podľa geometrického plánu geodetom, alebo osobou oprávnenou na takúto činnosť stavebným vybavením pre meranie hranice nehnuteľnosti, by bolo možné hovoriť o bežnej opatrnosti právneho predchodcu žalobcu a úkon postavenia plotu medzi stranami by potom mohol byť titulom pre vznik vlastníckeho práva vydržaním. Súd prvej inštancie poukázal aj na skutočnosť, že vydržanie nehnuteľnosti bolo možné na Slovensku od 1. januára 1951 do 1. apríla 1964, neskôr od 31. marca 1984 do 31. decembra 1991 a na základe súčasného znenia zákona účinného od 1. januára 1992. Konštatoval, že žalobca nevysvetlil, z akého dôvodu k vydržaniu vlastníckeho práva malo dôjsť, až dňom 1. januára 1992, keď vzhľadom na jeho skutkové tvrdenia k vydržaniu jeho vlastníckeho práva mohlo prísť už skôr, a to už dňom 1. apríla 1983. Na veci nič nemení skutočnosť, že medzi stranami neboli žiadne spory do roku 2007, kedy došlo k sporu o hranicu pozemku. O oprávnenej držbe možno hovoriť len v súvislosti so žalobcom, ktorý zdedil nehnuteľnosť po svojom otcovi a s ohľadom na skutočnosť, že medzi stranami nikdy neboli spory a už vôbec nie o hranicu, mohol byť presvedčený, že hranica medzi stranami je tak, ako bol postavený pôvodný plot medzi stranami. U žalobcu však vzhľadom na to, že sa jedná o nehnuteľnosť, ktorú nadobudol v roku 2007 ešte neuplynula 10 ročná vydržacia lehota. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že vzhľadom na to, že nie je možné žalobcovi započítať oprávnenú držbu jeho právneho predchodcu, sa žalobca neoprávnene domáha jednak určenia vlastníckeho práva, ako aj ochrany svojho vlastníckeho práva na základe vydržania, pre ktoré neboli splnené zákonné podmienky. Čo sa týka petitu o určení hranice nehnuteľnosti, vzhľadom na to, že nedošlo k vydržaniu žiadnej časti nehnuteľnosti žalovaných 1/ a 2/ a hranica medzi stranami je jednoznačne určená, súd zamietol aj tento návrh žalobcu.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. novembra 2017 sp. zn. 9Co/532/2013 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania a štátu priznal nárok na náhradu trov konania. Uvedol, že Občiansky zákonník v znení platnom v čase vstupu žalobcu (rok 1972, resp. 1973) do držby nehnuteľností nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním vôbec neupravoval. Dospel k záveru, že právny predchodcovia žalobcu nadobudli vlastnícke právo k časti pozemkov žalovaných 1/ a 2/, tak ako boli tieto označená v znaleckom nákrese (príloha č. 3) Ing. O. O., keď k uvedenému dňu boli splnené všetky zákonné podmienky vydržania a žalobca nadobudol vlastnícke právo k týmto častiam pozemkov dedením. V konaní bola žalovanými spochybňovaná dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobcu, ktoré závery si osvojil aj súd prvej inštancie. Odvolací súd zastáva názor, že tieto závery vzhľadom na vykonané dokazovanie neobstoja. Vzhľadom na všetky skutočnosti, popis tvaru pozemku, hranice susediacich pozemkov ako priamky, rozdielnej rozlohy pozemku v jednotlivých dokladoch ale aj vzhľadom na pomer plochy kúpeného pozemku a skutočne držaného pozemku dospel odvolací súd k záveru o ospravedlniteľnosti omylu držiteľa, právnych predchodcov žalobcu, ktorí mohli byť so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že sú vlastníkmi i tejto časti pozemku. Konštatoval, že s prihliadnutím na všetky okolnosti možno spravidla považovať za ospravedlniteľný omyl, ak výmera omylom prevzatého pozemku nepresahuje 50 % pozemku skutočne nadobudnutého, čo v danom prípade splnené bolo. Dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobcu nepriamo potvrdili aj svedecké výpovede. Odvolací súd dospel k záveru, že právni predchodcovia boli najneskôr od konca roku 1973 oprávnení držiteľia spornej časti parcely, nepretržitosť tejto oprávnenej držby trvala počas celej zákonom ustanovenej doby, keď bola spochybnená až v roku 2008 a ku dňu 1. januára 1992 nadobudli vlastnícke právo predmetnej parcely vydržaním a následne by potom žalobca mohol nadobudnúť vlastnícke právo k tejto časti pozemku titulom dedenia. Odvolací súd považoval za potrebné doplniť dokazovanie znaleckým posudkom, nakoľko zastáva názor, že ak vznikne spor o určenie hranice pozemku či parcely, treba sporný pozemok, resp. jeho časť vymedziť geometrickým plánom. Odvolací súd vzhľadom na to, že znalec nevypracoval geometrický plán tak, ako mu bola uložená povinnosť v uznesení, požiadal o doplnenie znaleckého posudku č. 12/2016. Odvolací súd po doplnení znaleckého posudku mal riadne identifikovanú časť parcely, ktorú právni predchodcovia žalobcu nadobudli vydržaním a to takým spôsobom, aby došlo k zápisu geometrického plánu do katastra nehnuteľností záznamom, lebo geometrický plán mal byť súčasťou rozhodnutia súdu a aby petit bol vykonateľný. Napriek doplneniu dokazovania a vyhotoveniu geometrického plánu nebola zo strany žalobcu, ktorý bol počas celého

konania riadne v konaní zastúpený advokátom vyvinutá žiadna aktivita smerujúca k formulácii petitu žaloby tak, aby bola zabezpečená vykonateľnosť súdneho rozhodnutia, keď je potrebné prihliadnuť na to, že CSP zvyčajne zodpovedný prístup subjektov a prioritizuje procesnú aktivitu sporných strán. Odvolací súd dospel k záveru, že bez potrebnej aktivity strany sporu, a to žalobcu, neprichádza do úvahy modifikácia žalobného petitu samotným súdom, lebo by tým bol porušený základný princíp rovnosti strán sporu. Odvolací súd dospel k záveru, že žaloba je vzhľadom na uplatnený žalobný petit zjavne nedôvodná. Ak teda súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil, aj keď z odlišných dôvodov.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Namieta, že na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie. Podľa neho mal odvolací súd použiť ustanovenia § 181 ods. 1 a 2 CSP, nakoľko odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázkach týkajúcich sa vydržania predmetných častí pozemku, sústredil sa žalobca v odvolacom konaní na preukázanie skutočností, ktoré potvrdzovali, že boli splnené všetky zákonné podmienky vydržania a teda k vydržaniu časti predmetných pozemkov naozaj došlo. Odvolací súd podľa neho nepostupoval správne, ak po otvorení pojednávania po prednesoch žalobcu a žalovaných 1/ a 2/ neurčil, ktoré skutkové tvrdenia sú podľa jeho názoru medzi stranami sporné, ktoré považuje za nesporné. Žalobca poukázal na to, že vyhotovenie ďalšieho znaleckého posudku v odvolacom konaní bolo už bezpredmetné. Za účelom vysvetlenia vytýkaných nezrovnalostí sporové strany navrhli odvolaciemu súdu, aby bol predvolaný znalec Ing. Špaček k odstráneniu rozporov, s čím sa odvolací súd nevysporiadal. Žalobca sa nestotožňuje so záverom súdu o tom, že výsledky znaleckého dokazovania nepostačujú k rozhodnutiu o určení, kadiaľ skutočne prechádza sporná hranica medzi pozemkami a k rozhodnutiu o otázke, či k vydržaniu časti pozemkov skutočne došlo.

4. Žalované 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie odmietnuť ako neprípustné.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (písm. a), ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu (písm. b), strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (písm. c), v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (písm. d), rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (písm. e), alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. f).

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolač dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučné zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolač súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12.2. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12.3. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

13. Žalobca namietal, že odvolací súd porušil jeho právo na spravodlivý proces, keď nepoužil ustanovenia § 181 ods. 1 a 2 CSP.

13.1. Podľa ustanovenia § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväžného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

13.2. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak a podľa § 385 ods. 2 rovnakeho zákona ak odvolací súd nariadi pojednávanie, na jeho začiatku podľa predsedu alebo poverený člen senátu správu o doterajšom priebehu konania a potom sa vyjadrí strany a iné subjekty konania a prednesú svoje návrhy.

13.3. Podľa § 181 ods. 1 CSP po vyvolaní veci a u konoch podľa § 180 žalobca prednesie podstatný obsah žaloby a vyjadrení podľa § 167, žalovaný má právo vyjadriť sa k prednesu žalobcu a strana možno ešte odkázať na svoje písomné podanie a podľa odseku 2 tu citovaného ustanovenia po u konoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporne, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykonať a ktoré dôkazy nevykonať a uvedie tiež svoje predbežné právne posúdenie veci, čo neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

13.4. Ustanovenia vyššie citované sú praktickým prevzatím (do rekodifikácie civilného sporového procesu) už skôr platnej úpravy, podľa ktorej odvolací súd má eliminovať jav svojho pre strany prekvapiveho rozhodnutia za pomoci ich upozornenia na možnosť použitia dosiaľ nepoužitého ustanovenia právneho predpisu, pokiaľ takéto ustanovenie (resp. aj súbor viacerých do úvahy prichádzajúcich ustanovení) považuje za relevantné (na vec sa vzťahujúce aj pre jej náležitosť, teda dostatočne úplne právne posúdenie rozhodujúce) a poskytnutia tiež možnosti, aby sa k možnému použitiu takehoto ustanovenia vyjadrili (v tejto súv. por. § 213 ods. 2 O.s.p.). Súčasťou aktuálnej, ani skôršej úpravy pritom nie je požiadavka, aby na vyjadrenie sa k možnému použitiu skôr nepoužitých ustanovení bola stranám poskytovaná konkrétna alebo aspoň minimálna zákonom ustanovená lehota, a preto k zodpovedajúcej výzve odvolacieho súdu možno ešte prísť i na pojednávaní (rovnako ako mimo neho, čo však už do istej miery súvisí tiež s potrebou alebo naopak nepotrebnosťou prejednávania odvolania na pojednávaní odvolacieho súdu a s rozhodovaním sa odvolacieho súdu pre jeden alebo druhý z takýchto postupov). Napokon odlišnej povahy konania v prvej inštancii (ako tzv. nachádzacieho konania) a odvolacieho konania (ako konania prieskumného) zodpovedá aj odlišná úprava priebehu pojednávania na odvolacom súde (urobená súčasťou § 385 ods. 2 CSP), vylučujúca čo i len primerané použitie ustanovení o konaní pred súdom prvej inštancie - vrátane úpravy požadujúcej uvedenie v tejto fáze konania i predbežného právneho posúdenia veci (§ 181 ods. 2 CSP).

13.5. Nemožno preto súhlasiť s názorom, podľa ktorého má odvolací súd v rámci plnenia si povinnosti podľa § 382 CSP (skôr § 213 ods. 2 O.s.p.) ustanovenie (a-) podľa neho významné a v skôršom konaní nepoužité zasadiť aj do príslušného vecného kontextu, teda stranám označiť, či prinajmäsom naznačiť, ako takúto úpravu či už samu osebe alebo v spojení s ďalšími skôr použitými ustanoveniami hodlá aplikovať na konkrétny posudzovaný prípad. Z pohľadu predviadateľnosti rozhodovania súdov nežiaducu prekvapivosť totiž zákon spája len s rizikom použitia skôr nepoužitej právnej úpravy bez poskytnutia stranám možnosti argumentovať tiež v smere významnosti (alebo naopak nevýznamnosti) takejto skôr nepoužitej úpravy, od odvolacieho súdu však nevyžaduje obrazné „odkrytie kariet“ tým, že stranám sporu objasní i dôvody, pre ktoré považuje skôr nepoužitú úpravu za rozhodujúcu, resp. im tiež ozrejmi (viac či menej detailne), aké je podľa neho správne, teda dostatočne komplexne a na všetky prípadne otázky pomyšľajúce právne posúdenie veci. Takaáto úprava má svoju logiku nielen preto, že aj súd prvej inštancie má povinnosť uviesť len predbežné právne posúdenie veci a je zjavne vecou kvality, ucelenosti a objektívnej uspokojivosti prípadnej následnej oponentúry voči takeľmuto právnemu posúdeniu veci, či ju súd pri konečnom rozhodovaní akceptuje (a od predbežného právneho názoru ustúpi) alebo si naopak svoj názor podrží (v tomto prípade s uzročením o logickom dôsledku takeľhoto počínania v podobe odvolania strany, ktorej argumentáciu neprijal); ale najmä preto, že naľrave prípadny

ch nedostatkov (spravidla medzier) v právnom posudzovaní vecí odvolacími súdom zašodne nesluži dovolanie pre zmaťocnosť (podľa § 420 CSP), ale dovolanie podávané z iného dôvodu, ktorý je práve nesprávne vyriešenie otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu (podľa § 421 CSP).

14. Odvolací súd v prejednávanej veci sa nedopustil ničoho na ujmu procesných práv ktorejkoľvek zo strán sporu, ale sa len striktne riadil úpravou ustanovujúcou podmienky, za ktorých sa môže odchyliť od právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. V takejto situácii by správnosť právneho posúdenia veci odvolacími súdom s'lo urobiť predmetom dovolacieho prieskumu, nie však na základe žalobcom zvoleného dovolania pre zmaťocnosť (ktorej tu s prihliadnutím k už uvedenejmu vyššie nebolo), ale len na základe dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Pokiaľ žalobca namieta nesprávne vykonanie dokazovania, že odvolací súd nevykonal kontrolný znalecký posudok, najvyšší súd so zreteľom na obsah dovolania zdôrazňuje, že súdna prax je jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania (1Cdo/126/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/12/2015, 4Cdo/191/2011, 5Cdo/43/2013, 6Cdo/95/2012, 7Cdo/179/2014, 8Cdo/346/2014). K procesným právam strany sporu nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ňou navrhnutý dôkaz alebo dôkaz, o ktorom sa procesná strana subjektívne domnieva, že by mal byť súdom vykonaný. Rozhodovanie o tom, ktoré z dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania. Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napríklad preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup znemožňujúci procesnej strane uskutočňovať jej procesné oprávnenia v zmysle § 420 písm. f/ CSP (3Cdo/26/2017).

16. Je zrejmé, že žalobca z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) - vyvodzuje procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP aj z právnych záverov súdov oboch inštancií, na ktorých založili svoje rozhodnutia. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na názore, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmaťocnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP (R 24/2017, 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu nevyplýva z § 420 CSP.

19. Žalobca ďalej namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

19.1. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

19.2. Dovolateľ, ktorý vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 CSP, zaťažuje procesnú povinnosť jednoznačným a určitým spôsobom zadefinovať tzv. dovolaciu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne (m. m. 1Cdo/162/2018, 3Cdo/141/2018, 4Cdo/37/2017, 5Cdo/190/2018, 8Cdo/14/2018) a zároveň uviesť, ktorý z predpokladov uvedených v tomto ustanovení zakladá prípustnosť ním podaného dovolania (1Cdo/150/2018, 2Cdo/185/2018, 3Cdo/52/2017, 7Cdo/50/2018,

8Cdo/130/2018). Tejto požiadavke zodpovedá i povinnosť vyjadrená v § 429 CSP v spojení s čl. 11 ods. 2 Základných princípov CSP. Splnením týchto procesných povinností vytvára pre dovolací súd podklad, ktorý je nevyhnutne potrebný pre posúdenie prípustnosti dovolania a prípadne (pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je prípustné) tiež pre zameranie meritórneho dovolacieho prieskumu.

19.3. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017).

19.4. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru dovolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a dovolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/141/2017).

19.5. Dovolací súd dospel k záveru, že dané odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP.

19.6. Z uvedeného je zjavné, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

20. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobcu, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP), a ktorého dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (§ 447 písm. f/ CSP), odmietol.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.